

Ὁ Θεὸς τὴν κατακυριεύει ὁλοτελῶς, αὐτὸς ὁδηγεῖ τοὺς στοχασμοὺς καὶ ὁλοῦς τὰς δυνάμεις αὐτῆς.

»Ὅποια ἀπόδειξις τῆς θεότητος τοῦ Χριστοῦ! Ἡ τοιαύτη ἀπόλυτος κυριαρχία δὲν ἀποβλέπει εἰμὴ εἰς ἓνα καὶ μόνον σκοπὸν τὴν πνευματικὴν βελτίωσιν τοῦ ἀτόμου, τὴν καθαρότητα τῆς συνειδήσεως, τὴν ὁμοφροσύνην εἰς πᾶσαν ἀλήθειαν καὶ τὸν ἁγιασμόν τῆς ψυχῆς.

»Ἐν συντόμῳ, καὶ ἐκφέρω τοῦτο ὡς τελευταῖόν μου δυσχυσισμόν, ἤθελεν εἶσθαι ἀδύνατον νὰ πιστεύσωμεν ὅτι ὑπάρχει ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς Θεός, ἐὰν ἡδύνατο ἀπλοῦς τις ἄνθρωπος νὰ καταγοήσῃ καὶ πραγματοποιήσῃ μετὰ τελείας ἐπιτυχίας τὸ γιγαντιαῖον σχέδιον τοῦ νὰ ἀρπάσῃ δηλαδὴ καὶ ἀποδώσῃ εἰς ἑαυτὸν τὴν ὑπεράττην λατρείαν τοῦ Θεοῦ, σφετεριζόμενος τὸ ὄνομα Αὐτοῦ. Ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ μόνος ὅστις ἐτόλμησε τοῦτο, ἀνακηρύξας ἑαυτὸν μετὰ θάρρους Θεὸν διὰ τοῦ Ἐγὼ εἶμι ὁ Θεός. Ἡ ἱστορία δὲν ἀναφέρει οὐδὲν ἄλλο πρόσωπον ἀντιποιοῦμενον τοῦ τίτλου τῆς θεότητος κατὰ τὴν ἀπόλυτον αὐτοῦ σημασίαν.....»

Η ΣΟΥΛΤΑΝΑ ΤΗΣ ΓΡΕΝΑΔΗΣ

ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΟΥΡΚΙΚΟΝ

[Συνέχεια καὶ τέλος].

Ἡ φυλακισμένη, πεισθεῖσα ἐκ τῶν τρυφερῶν παρκαλήσεων τῶν φίλων τῆς, συνήνεσε νὰ γράψῃ. Ἐπιστολὴ, πεμφθεῖσα μυστικῶς εἰς τὸν Σακὸν, ἀνήγγελλεν αὐτῷ ὅτι ἡ Σουλτάνα τῆς Γρενάδης εἶχεν ἐκλέξει αὐτὸν ἵνα τῷ ἐμπιστευθῇ τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ δικαίου τῆς.

Ἡ ἀπαισία ἡμέρα ἔφθασε. Ἡ ἐν τῇ πόλει ταραχὴ εἶνε ἀπερίγραπτος. Ἡ κατηγορουμένη φέρεται ἐπὶ φορείου εἰς τὸν τόπον τῆς δίκης. Πανταχοῦ ἔνθα διέρχεται ἡ πένθιμος αὐτῆς συνοδία, ἀκουλουθοῦσιν αὐτὴν ἡ συμπάθεια, τὸ σέβας, τὰ δάκρυα τοῦ λαοῦ, ὅστις λατρεύει αὐτήν. Διέρχεται τὸ *Zacatin*, φθάνει εἰς τὴν πλατείαν *Biba Rambla*, ἐν ᾧ ἐγείρεται ἕν ἱκρίωμα κατὰμαυρον καὶ ἡ πυρὰ ἀναμένει τὸ θῦμα.

Ἐπὶ τῆς ἐδρας αὐτῶν ἐκάθισαν ἤδη οἱ δικασταὶ Μουσᾶς, Ἀζάρκης καὶ Ἀλμοράδης.

Ἀπειρον πλήθος περιστοιχίζει τὴν κονίστραν. Οἱ τέσσαρες κατήγοροι παρουσιάζονται ἐπὶ ὑπερηφάνων ἀνδalousίων ἵππων. Βῖνε ὠπλισμένοι ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν. Ἐπὶ τῶν ἀσπίδων αὐτῶν εἶνε ἐξωγραφισμένα δύο καθημαχμένα ξίφη, ἔχοντα τὰς ἐξῆς λέξεις: «Σύρομεν τὰ ξίφη ταῦτα ὑπὲρ τῆς ἀληθείας.»

Φεῦ! πόλλας τὸ ψεῦδος λαμβάνει τὴν ἀλήθειαν ὡς ἐμβλημα.

Τὸ θάρρος τῶν Ζήγγων, ἡ ὁμολογουμένη αὐτῶν ἀνδρία, τὸ θριάμβευτικὸν αὐτῶν ὕψος προξενοῦσιν ἀνησυχίαν εἰς τοὺς ὑπὲρ τὴν βασιλείσσης συμπαθοῦντας, τὰ δὲ βλέμματα αὐτῶν ζητοῦσι ματαίως τοὺς πολεμιστὰς, οἵτινες θὰ πολήσωσιν ν' ἀντιταχθῶσιν πρὸς τοιοῦτους πολεμιστὰς.

Οὐδεὶς φαίνεται. «Μετ' ὀλίγον θὰ ἔλθωσι», λέγει ἡ σουλτάνα· οὐδεὶς ὅμως φαίνεται.

Τὸ στάδιον εἶνε ἀνοικτὸν ἀπὸ τῆς ὀγδόης πρωϊνῆς ὥρας. Αἱ ὥραι διαδέχονται ἀλλήλας, οὐδεὶς ὅμως φαίνεται.

Ἡ ἡμέρα κλίνει πρὸς τὴν δύσιν τῆς. Ἡ ἀπαισία στιγμή προσεγγίζει. Τέσσαρες ἱππῶται μαῦροι ζητοῦσι παρὰ τῆς κατηγορουμένης τὴν τιμὴν νὰ τὴν ὑπερασπισθῶσιν. Αὕτη διστάζει, ἐλπίζουσα ὅτι οἱ χριστιανοὶ ἱππῶται θ' ἀπαντήσωσιν εἰς τὴν πρόσκeshν τῆς, ἀλλὰ συμβάν τι εἶνε ἴσως ἡ αἰτία τῆς βραδύτητος ταύτης, καὶ ἤρχισε νὰ στενοχωρῆται καὶ αὕτη, ὡς καὶ οἱ φίλοι αὐτῆς.

Ὑπόσχεται εἰς τοὺς ἱππῶτας, τοὺς προσελθόντας Μαύρους νὰ δεχθῇ αὐτοὺς, ἐὰν οἱ ἀναμενόμενοι δὲν φανῶσιν ἐντὸς δύο ὥρῶν.

Ἡ προθεσμία αὕτη ἐγγίζει εἰς τὸ τέλος, ὅτε αἰφνης μεγάλη κίνησις παρετηρήθη ἐν τῷ συνωθουμένῳ πλήθει.

Τέσσαρες Τοῦρκοι, ἐπὶ ἵππων ῥωμαλέων, ἔνοπλοι, ἐνδεδυμένοι λαμπρὰ ἐνδύματα, ζητοῦσι νὰ πλησιάσωσι τὴν βασίλισσαν τῆς Γρενάδης. Ὁ εἰς ἐξ αὐτῶν ὠραίος καὶ ὑπερήφανος, κάμνει νὰ λάμπῃ εἰς τὸν ἥλιον ὁ θυρεὸς του, ἐφ' οὗ παρίσταται λέων διασχίζων Μαῦρον καὶ φέρων τὸ ἐξῆς ἐμβλημα: «Κατατρώγῃ αὐτὸν διὰ τὸ πρᾶχθῆν παρ' αὐτοῦ κανόν.» Κάμνει ὑπόκλησιν πρὸ τῆς βασιλείσσης καὶ λέγει αὕτῃ «Ἐρχόμενοι ἐκ Τουρκίας ἐπεδιδάσθημεν εἰς Μαλάγαν. Μαυρόντες ὅτι ἡ κυριαρχία τῶν ἐν Ἰσπανίᾳ Μουσουλμάνων ἠπειλεῖτο ὑπὸ καταστροφῆς, ἤλθομεν νὰ μετρήσωμεν τὰ ξίφη μας πρὸς τὰ τῶν Ἰδάλγων τῆς Καστιλλίας. Διερχόμενοι ἐπληρορρήθημεν ὅτι ἡ βασίλισσα τῆς Γρενάδης, γυνὴ εὐγενὴς καὶ ἀγνή, κατηγορεῖτο ἀτίμως, διὰ τοῦτο ἤλθομεν νὰ προσφέρωμεν αὐτῇ τὴν ἀνδρίαν μας πρὸς θρίαμβον τῆς ἀθωότητός τῆς.»

Αἱ λέξεις αὗται ἐγένοντο δεκταὶ μετὰ συμπαθοῦς συγκινήσεως ὑπὸ τοῦ πλήθους, ἐπευφημήσαντος τὴν εὐγενὴ ταύτην ἐπιχείρησιν. Ἐνῷ ὁ ἄγνωστος πολεμιστῆς ἐπικαλεῖται τὴν συναίνεσιν τῆς βασιλείσσης, ἀφίνει ἐπίτηδες ὥστε νὰ φανῇ ἡ σταλεῖσα ἐπιστολὴ εἰς τὸν ἄρχοντα τῆς Καρθαγένης. Οἱ ἱππῶται οὗτοι, οἵτινες ἦσαν πράγματι χριστιανοὶ καὶ οὐχὶ Τοῦρκοι, ἦσαν ὁ Δὸν Ζουάν Σακὼν, ὁ δούξ Δ' Ἀρκός, ὁ Δὸν Ἀλόντζο Δ' Ἀγουϊλάρ καὶ ὁ Δὸν Διέγος Φερνανδεῖς δὲ Κορδόδας.

Εἰς τοὺς ὑπερασπιστὰς τῆς κατηγορουμένης ἐπετράπη νὰ εἰσέλθωσιν ἐν τῇ κονίστρᾳ.

Προχωροῦσιν ὑπερηφάνως πρὸς τοὺς Ζήγγους καὶ λέγουσιν αὐτοῖς:

«Διατί προσεβάλετε τὴν τιμὴν τῆς βασιλείσσης ὑμῶν;

«Ἰνα ὑπερασπισθῶμεν τὴν τιμὴν τοῦ βασιλέως ἡμῶν καὶ ἐκ σεβασμοῦ πρὸς τὴν ἀλήθειαν.»

«Ἐψεύσθητε ὡς ἀχρεῖοι· σὰς προσκαλοῦμεν εἰς τὸν ἀγῶνα, προδόται, ἄτιμοι, αἰσχροὶ συκοφάνται, καὶ

μετ' ὀλίγον θά σās ἀναγκάσωμεν νά ὁμολογήσῃτε τήν ἀλήθειαν.»

Τό σημεῖον ἐδόθη. Οἱ πολεμισταὶ ὁρμῶσι κατ' ἀλλήλων. Τό ἔδαφος σείεται ἐκ τῆς τρομερᾶς συγκρούσεως. Ἡ πάλη εἶνε μακρά· ἡ εὐκίνησία, ἡ ἀνδρεία, ἡ μανία εἶνε ἰσά· ἐκατέρωθεν. Τό πλῆθος συγκινηθέντων ἀκολουθεῖ μετὰ στενοχωρίας τὰς περιπετείας τῆς μάχης καί φρικτῶς εἰς ἕκαστον βαρύνον κτύπημα. Πολλάκις ἐφάνησαν οἱ Ζῆγροι νικῶντες. Ὁ Μασχανδὶν ὁρμᾷ κατὰ τοῦ Δὸν Ζουάν τῆς Καρθαγένης, καὶ ἐν ᾧ εἶνε ἔτοιμος νά καταφέρῃ κατ' αὐτοῦ κτύπημα τρομερὸν, ὥσως θανάσιμον, ὁ Δὸν Ζουάν ἀποφεύγει τὸ κτύπημα καὶ ῥίπτει πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ ἀπνοῦν τὸν ἀντίπαλόν του. Ὁ ἱππότης θέτει πάλιν τὸ ξίφος εἰς τὴν θήκην καὶ μένει θεατὴς τῆς μανιώδους πάλης, ἣ τις παρατείνεται. Τέλος ὁ Δουξ Δ' Ἀρκὸς καταβάλλει τὸν Ἀλῆ-Χαμίτ, ἐν ᾧ ὁ Ἀγουϊλάρ θριαμβεύει κατὰ τοῦ Μασχανδίν.

Μωάμεθ ὁ Ζῆγρος, ὁ μισαρὸς αὐτοῦργα τῆς συκοφαντίας κατὰ τῆς βασιλείας καὶ τῆς σφαγῆς τῶν Ἀβενσεράγων, μόνος ἀνθίσταται ἐτι. Καίτοι ἀνθίσταται ἐπιδεικνύων καὶ μετ' ἀπελπισίας, τὸ ἐκ τῶν πληγῶν τοῦ ρέον αἷμα ἐξήντησε τὰς δυνάμεις του καὶ τὸ θάρρος του. Ὁ Δὸν Διέγος Φερνανδὲς δὲ Κορδόβας κτυπᾷ ἀκαταπαύστως καὶ τέλος ἐρρίψε αὐτὸν κατὰ γῆς· καὶ θεῖς τὸ γόνυ ἐπὶ τοῦ στήθους τοῦ προδότου καὶ ὑψώσας τὸν βραχίονα ἵνα τὸν φωνέσῃ, εἶπεν αὐτῷ:

«Ἰππὸτα δόλιε, ὁμολόγησον τὸ ἐγκλήμα σου, ἄλλως βυθίζω τὸ ξίφος εἰς τὴν καρδίαν σου.»

«Στάσου, λέγει ὁ Μωάμεθ, δὲν εἶνε ἀνάγκη νά μοι δώσῃς καὶ ἄλλας πληγὰς ἵνα ἐλευθερώσῃς τὴν γῆν τέρατος, οἷον εἰμι ἐγώ. Ναι, τὸ ὁμολογῶ, ὠθούμενος ὑπὸ τῆς φιλοδοξίας καὶ τῆς ἐκδικήσεως, ἠθέλησα νά ἀφανίσω τοὺς Ἀβενσεράγους, καὶ, ἵνα ἐξασφαλίσω τὴν ἐπιτυχίαν τῆς συνομοσίας, ἐθυσίασα τὴν τιμὴν τῆς βασιλείας. Τοσούτῳ δὲ μᾶλλον εἰμαι ἐνοχος, ὅσω ἀναγνωρίζω ὅτι δὲν ὑπάρχει γυνὴ ἀγνοτέρα καὶ μᾶλλον ἀξία σεβάσμου ταύτης. Ζητῶ παρ' αὐτῆς συγγνώμην διὰ τῆς τελευταίας μου πνοῆς τοῦ βίου μου.»

Μετὰ τὰς λέξεις ταύτας οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ Μωάμεθ ἐκλείσθησαν καὶ ἡ φωνὴ του ἐσβέσθη.

Οἱ δικασταί, ἐκ τῶν ἐδρῶν των, μόλις κατόρθωσαν ν' ἀκούσωσι τὰς ὁμολογίας ἐκ τῶν χειλέων τοῦ θνήσκοντος. Ἐξέπνευσεν ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀρῶν κατὰ τοιοῦτου προδότου, καὶ τῆς χάρας διὰ τὸν θρίαμβον τῆς ἀθωότητος.

Ὁ Βοαβδὶλ ἐπὶ πολὺ προσπαθεῖ νά ἐπιφέρῃ σιγήν: Ἐσχον τὴν ἀτυχίαν, εἶπεν, ν' ἀκούσω ψευδεῖς καταγγελίας καὶ νά παγιδευθῶ ὑπὸ τῆς μετ' ἐπιδεικτικτοῦ ἐξυφανθείσης συκοφαντίας. Ἡ δικαιοσύνη ἐπραξε τὸ καθ' ἑαυτήν. Οἱ ἐνοχοὶ ἐτιμωρήθησαν. Πρὸς τὸν λαόν μου, λέγω ὅτι τριτὸ θά γίνῃ φανερόν δι' ἐμὲ μάθημα, οὐδεὶς πλέον φόβος τυρανίας ἐκ μέρους μου. Γνωρίζω καλῶς πὶ στοιχίζει εἰς τὴν καρδίαν μου,

νά θυσιάσω πᾶν ὅ,τι ἡγάπων εἰς τὰς μηχανορραφίας τῶν προδοτῶν.»

Εἶτα καταβάς τοῦ θρόνου του, πλησιάζει μετὰ δακρύων εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τὴν σεβαστὴν φυλακισμένην· ῥίπτεται εἰς τοὺς πόδας τῆς καὶ παρακαλεῖ αὐτὴν νά ἀποδώσῃ αὐτῷ σὺν τῇ λήθῃ τοῦ παρελθόντος, τὴν ἐπάνοδον τῆς πρώτης τρυφερότητος.

Ἡ σουλτάνα ἀπαντᾷ αὐτῷ: Δὲν δύναμαι νά σοι συγχωρήσω τὴν ἀμφιβολίαν περὶ τοῦ ἐρωτός μου μετὰ τοσαύτας ἀποδείξεις, ὅσας σοὶ ἔδωκα περὶ τοῦτου. Δὲν δύναμαι νά σοι συγχωρήσω τὴν προτίμησιν, ἣν ἔδωκες εἰς τοὺς λόγους ἐνὸς ἀθλίου καὶ οὐχὶ εἰς τοὺς ἰδικούς μου. Οὐδὲν πλέον συνδέει ἡμᾶς. Ἡ μόνη χάρις, ἣν ζητῶ παρὰ σοῦ, εἶνε νά μὴ σέ ἴδω πλέον. Εἶθε νά μὴ λάβῃς μηδέποτε ἀνάγκην τῶν πολεμιστῶν, ὅς κατέσφαξες, ἢ ἐξεδιώξες ἀντὶ εὐγνωμοσύνης, διότι χιλιάκις ἐκινδύνευσαν πρὸς χάριν σου.

Οἱ ἄγνωστοὶ ἱππῶται ἤγαγον μετ' ἑαυτῶν βασιλίσσαν θριαμβεύουσαν, καὶ τὴν ἐσπέραν ἐν τῷ μέσῳ κοινῆς ἀγαλλιάσεως μάτην ἐζήτουν τοὺς ἥρωας τῆς πανηγύρεως, διότι ἐκεῖνοι εἶχον γίνει ἀφαντοί.

Ἡ σουλτάνα καταλιπούσα τὴν Γρενάδην μετὰ τῆς Ἐσπεράντζας, εἶπεν αὐτῇ: «Ὁ Θεὸς σου θά ἦναι ὁ Θεός μου.» Καὶ ἐφύλαξε τὸν λόγον τῆς.

K. ΝΕΣΤΟΡΙΔΗΣ

Ο ΙΣΘΜΟΣ ΤΗΣ ΠΑΝΑΜΑΣ

Ὁ τόπος, δι' οὗ ἡ διώρυξ, ἡ διανοίξασα τὸν Ἰσθμὸν τῆς Πανάμας, μέλλει νά διέλθῃ, περιλαμβάνεται ἐν τῇ πολιτείᾳ τῆς Πανάμας, ἀποτελοῦσθαι τὸ κυριώτερον μέρος τῆς Κολομβιανῆς Ὀμοσπονδίας, ἐκτείνεται δὲ κατὰ μῆκος τοῦ Ἰσθμοῦ καὶ κατοικεῖται ὑπὸ 220,000 ψυχῶν. Ἡ Πανάμα ἔχει Πρόεδρον, Βουλὴν, στρατὸν ἢ ἐθνοφυρούραν, ἀστυνομίαν, οἰκονομικὴν διαχείρισιν καὶ ἀρχὰς ἰδίᾳ αὐτῇ. Διέπεται διὰ τῶν τῆς ἀπολύτου ἰσότητος καὶ καθολικῆς ψήφου, ἔχει δὲ τοὺς εὐρυτέρους δημοκρατικοὺς θεσμούς, ἐν οἷς καὶ νόμον περὶ γενικῆς καταναγκαστικῆς ἐκπαιδεύσεως, πράγματι ὅμως διατελεῖ ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἐνόπλου δυνάμεως μικρῶν φατριῶν, ἐρίζουσιν καὶ διαμαχομένων ὀνηνεκῶς περὶ τῆς ἀρχῆς, ἐπηρεαζουσῶν δὲ τὰς ἐκλογὰς διὰ ραδιουργίας καὶ βίας, περιπλεκουσῶν δὲ τὸν τόπον εἰς περιοδικὰς ἐρίδας καὶ στάσεις. Παράδειγμα ἔστω ὁ ταγματάρχης Καρβαγιάλ, ἀρχηγὸς τῶν ὁμοσπονδιακῶν ἢ ἐθνικῶν δυνάμεων, ὅστις, ἀπαγορεύσας τῷ ὑπ' αὐτοῦ στρατῷ ν' ἀναμιγνύηται εἰς τὰ πολιτικὰ, ἐδολοφονήθη τὸν Ἀπρίλιον τοῦ παρελθόντος ἔτους μετὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ ὑπὸ τῶν ἰδίων αὐτοῦ ἀξιωματικῶν· ἐξ οὗ αἱματηρὰ προήλθε στάσις μεταξὺ τοῦ στρατοῦ τούτου καὶ τῆς ἐντοπίας δυνάμεως, ἡ δὲ πόλις διετέλει ἐπὶ 18 ὥρας ὑπὸ ἀδιάκοπον τουφεκισμόν κατὰ τὰς ὁδοὺς, ἐξ οὗ πολλοὶ ἐφονεύθησαν. Πλήρης ἀναρχία ἐπικρατεῖ εἰς πάσας τὰς πολιτείας τῆς Κολομβίας. Ἐὰν ἡ κατασκευή τῆς διώρυγος ἐπιτελεῖτο, ἡδύνατο νά φέρῃ τὴν